

Visoka škola strukovnih studija
UŽICE

PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

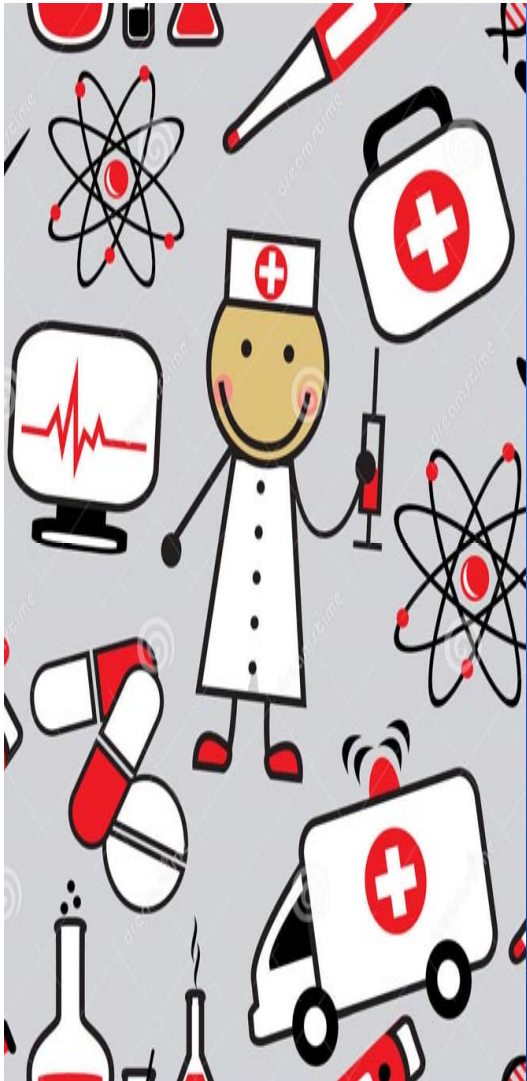
Vežbe II

OSNOVNE METODE RADA MEDICINSKE SESTRE U PZZ

Proces zdravstvene nege, timski metod, dispanzerski, epidemiološki, socijalno-medicinski, statističko-informacioni i zdravstveno vaspitni

Proces zdravstvene nege u PZZ je organizovani i sistemski metod koji je usmeren:

- 1.Promociju-unapređenje zdravlja
- 2.Održavanje dobrog zdravlja
- 3.Sprečavanje oboljenja
- 4.Praćenje promena u zdravlju pojedinca,porodice,grupe i zajednice.

PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Metod procesa zdravstvene nege u PZZ se temelji na znanju o čoveku i na postavljenim definicijama o zdravlju i bolesti

Postoje 5 faza zdravstvene nege:

- a) Utvrđivanje potreba za ZDR negom
- b) Sestrinska DG i kolaborativni problem
- c) Planiranje ZDR nege
- d) Sprovođenje ZDR
- e) Vrednovanje (evaluacija) ZDR nege

CILJ primene metode procesa zdravstvene nege u PZZ:

- medicinske sestre prepoznaju značaj i obim prikupljenih podataka**
- prepoznaju značaj korišćenja dokumentacije**
- da omogućava aktivno učešće svih učesnika u odlučivanju PZZ kod pojedinca,porodice,grupe**
- da obezbeđuje kontinuitet nege**

Utvrđivanje potreba za PZZ

- a.Prikupljanje podataka o pojedincu,porodici,grupi,zajednici
- b.Provera podataka
- c.Sređivanje podataka
- d.Identifikacija problema i riziko faktora
- e.Izdvajanje prioriteta
- f.Utvrđivanje potreba za PZZ

POTREBE KLASIFIKOVATI PREMA PRIORITETU(odrediti prema stepenu ugroženosti) I UNETI U DOKUMENTACIJU

PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

SESTRINSKA DIJAGNOZA je zaključak o aktuelnim i potencijalnim problemima koje dobijamo na osnovu subjektivnih i objektivnih podataka.

Kolaborativni problem je onaj koji može biti sprečen, rešen, ili umanjen kroz kolaborativnu ili međuzavisnu sestrinsku intervenciju.

Postoji više definicija sestrinske DG

1. Aktuelna - sestre same tretiraju i sadrži:

- problem
- uzrok
- simptome

2. Potencijalna (dvodelna)

- problem
- etiologija (uzrok)

PLANIRANJE ZDRAVSTVENE NEGE

Obuhvata više aktivnosti:izdvajanje prioriteta(problema) koji su promenljivi,a određuje se na osnovu trenutnog stanja i prisutnih problema.

Plan treba da bude kratak,jasan i primenjiv pisani dokument kojim planiramo sestrinske aktivnosti.

SPROVOĐENJE ZDRAVSTVENE NEGE:

Intervencije ili aktivnosti koje medicinska sestra sprovodi, a odnose se na zdrave i bolesne, negovanje i na DG procedure

Sprovođenje plana nege:

- zaduživanje sestara za sestrinske intervencije
- izvršavanje medicinskih procedura i terapija propisanih od strane lekara i drugih članova zdravstvenog tima
- rukovođenje i dokumentovanje zdravstvene nege, a u cilju uspešne realizacije plana nege

EVALUACIJA (VREDNOVANJE)

Utvrdjuje se da li smo negom postigli postavljene ciljeve. Dolazimo do saznanja:

- kako aktivnosti programa napreduju
- koje su pozitivne strane programa
- negativne strane i nedostaci
- saznanje o uspešnosti metode i sredstava za rad

Evaluacija obuhvata:

- 1.Jasno definisan cilj nege
- 2.Zadovoljstvo pruženim programom nege
- 3.Potrebe,ciljeve,program,realizaciju
- 4.Stanje šticeenika i njihove porodice
- 5.Kriterijume za uspeh ili neuspeh
- 6.Zdravstveno i psihosocijalno stanje pojedinca,porodice i zajednice

PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Standardi zdravstvene nege koju obezbedjuju osnovu za proces zdravstvene nege

Standard I

- 1) Prikupljanje podataka o pojedincu, porodici mora biti sistematsko i kontinuirano, dostupno, istinito i dokumentovano

Podaci o zdravstvenom stanju sadrže:

- Biofizičko stanje
  - Emocionalno stanje
  - Socijalno-ekonomsko stanje
  - Životne navike i
  - Opis sredine
- 2) Izvor informacija
    - Pojedinaac, Porodica, Okolina
    - Zdravstveno osoblje

STANDARD I

3) Način prikupljanja podataka

- Intervju
- Uspostavljanje kontakta
- Metode fizikalnog procenjivanja
(posmatranje, auskultacija, tehnička merenja, zapažanja, uvid u dokumentaciju)

Podaci se unose u dokumentaciju i dostupni su svim članovima zdravstvenog tima

PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

STANDARD II

Sagledavanje potreba za zdravstvenom negom bazira se na informacijama o funkcionalnom stanju pojedinca ili porodice.

To je osnov za sagledavanje potreba a prikupljeni podaci se analiziraju i upoređuju:

- 1) Zdravstveno stanje se upoređuje sa normalom i prati se od odstupanja normale
- 2) Sagledavaju se sposobnosti i ograničenja pojedinca
- 3) Postavljanje sestrinske dijagnoze u saglasnosti sa dijagnozom ostalih učesnika nege

Sestrinska dijagnoza je zaključak donet na osnovu prikupljenih činjenica. Ona se ne sme poistovećivati sa lekarskom dg.

STANDARD III

Suštinu plana zdravstvene nege čine ciljevi koje želimo postići.

1. Ciljeve postavljamo u saradnji sa pojedincom ili porodicom
2. Ciljeve postavljamo da bi kroz planirane aktivnosti maksimalno poboljšali sposobnosti pojedinca

Ciljevi mogu biti:

- Opšti (oporavak, ozdravljenje, poboljšanje kvaliteta života, podizanje kulture)
- Specifični (odnose se na specifične probleme, disanje, TT , urinarna infekcija, poremećaj integriteta kože)

STANDRD IV

Pojedinac i njegova porodica su uključeni kontinuirano u proces zdravstvene nege

- 1) Upoznati su sa:
  - Zdravstvenim stanjem
  - Promenama zdravstvenog stanja
  - Potpunim planom nege
  - Potpunim planom lečenja
  - Ulogom članova zdravstvenog tima
  - Mogućnostima, načinom nege i lečenja
- 2) Uz potrebne informacije pojedinac i porodica odlučuju
  - Mogućnostima čuvanja, unapredjenja i vraćanja zdravlja
  - Mogućnostima korišćenja zdravstvene zaštite

STANDARD V

Zdravstvena nega za pojedinca, porodicu i zajednicu predstavlja podršku u postizanju maksimalne zdravstvene osposobljenosti. Ona je usmerena na čuvanje, unapredjenje i vraćanje zdravlja

1) Sprovođenje zdravstvene nege:

- Usaglašenost sa planom nege
- Bazira se na naučnim principima
- Obezbedjuje sprovođenje zdravstvenog vaspitanja

2) Sprovođenje zdr. nege zavisi od zdravstvenog stanja pojedinca (psihičko, fizičko, socijalno, funkcionalno)

- Unošenje tečnosti, hrane
- Izlučivanje telesne tečnosti
- Kretanje
- Regulacija telesne T i metabolizma

STANDARD VI

Napredovanje pojedinca, porodice, zajednice u postavljenim ciljevima

Kvalitet zdr. nege u PZZ zavisi od sistematičnosti i sveobuhvatnosti potreba pojedinca, porodice, zajednice sa svih aspekata zdravlja.

1. Podaci o pojedincu, porodici i zajednici su značajni za postizanje postavljenih ciljeva
2. Analiza zdravstvene nege na efektivnost postizanja postavljenih ciljeva
3. Postizanjem ciljeva i efektivnošću zdravstvene nege evaluira i pojedinac i njegova porodica
4. Neophodno je odrediti trajanje i efektivnost izvođenja zdravstvene nege

STANDARD VII

Za postizanje ciljeva kod pojedinca, porodice ili zajednice u procesu zdravstvene nege potrebno je kontinuirano sagledavanje zdravstvenih potreba.

Praćenje prioriteta i postavljanje novih ciljeva, praćenje realizacije plana zdravstvene nege.

Proces zdravstvene nege se ne menja a nove informacije utiču na promenu trenutnog rada u PZZ.

- 1) Neophodno je postaviti nove ciljeve i nove planove
- 2) Neophodno je primenjivati nove akcije za realizaciju postavljenih ciljeva